

Härkösen Kyläsuunnitelma 2005

Härkösen Kyläyhdistys ry.

Hyväksytty 17.8.2005

SISÄLLYSLUETTELO

1. Härkösen kylä, kylän rajaus	3
1.1. Asuminen ja asutuksen kehitys.....	3
1.2. Sijainti ja seudun aluekuvaus.....	4
1.3. Kulttuurihistoria, vanhat rakennukset ja miljöö.....	4
1.4 Kylätoiminnan historia.....	6
Kyläkokoukset.....	8
Muut tilaisuudet, joissa kylätoimikunta on ollut järjestelyissä mukana:	9
2. Tilastotietoja.....	10
2.1. Väestö.....	10
2.2. Liikenne ja tieverkosto	10
3. Palvelut ja elinkeinoelämä, infrastruktuuri.....	11
3.1. Virtain kaupungin palvelut.....	11
3.2. Seurakunnan palvelut	11
3.3. Julkiset palvelut.....	11
3.4. Yksityiset palvelut	11
3.5. Elinkeinot	11
3.6. Yhdyskuntatekniikka	11
4. Kyläsuunnitelman tavoitteet	12
5. Kylän vahvuudet, voimavarat ja mahdollisuudet	12
6. Yhdistykset ja sidosryhmät	13
7. Kehitettävää.....	13
8. Tulevaisuuden hankkeet.....	14

1. Härkösen kylä, kylän rajaus

Härkösen kylä sijaitsee Virtain kaupungissa, Länsi-Suomen läänissä Pohjois-Pirkanmaalla. Pohjoisessa kylä rajoittuu valtatie 23 lähitaloineen, Vermasjärvi, Kallioniemi, Nurminiemi, Vaskisalo, Hampaistensalmi, Toltaansalmi, Härköselkä, Keiturinsalmi.

1.1. Asuminen ja asutuksen kehitys

Historiaa

Otteita Jukka Koron kirjoituksesta Härköskylän sanomista:

Jo noin 4500 vuotta sitten ovat ensimmäiset asukkaat tulleet kalan ja metsänriistan houkuttelemina nykyisen Virtain alueelle. Noin 5000 vuotta aikaisemmin eli 9000 vuotta sitten oli alue mannerjäätikön sulaessa alkanut vapautua jäämassojen ikeen alta ja edellytykset elämälle siten rupesivat muotoutumaan. Pitkä on näin ollen ajallinen etäisyys nykyisten virtolaisten ja heidän kotikonnuillaan ensimmäisinä eläneiden esi-isiensä välillä.

Sekä kivi- että myöhemmältä rautakaudelta peräisin olevat esinelöydät kertovat meille luotettavasti kotikylämme - Härköskylän - asutuksen historiaa jo vuosituhsien takaa. 1940-luvun lopulla Lahtelan peltoa kuokkineen Puskalan Paavon kuokkaan tarttuneet kivikirveet tuovat meille viestin ajalta, jolloin nykyiset rantavainiot olivat veden alla, ja jolloin kalamies rantautui ruuhineen kohtaan, missä rantapellot nykyisin muuttuvat kasvaviksi rinnemetsiksi.

Ensimmäinen maininta Virrat-nimestä on peräisin asiakirjatiedoista vuodelta 1552. Tällöin mainitaan lempääläläisten yhteisenä eräsijana "Virtain maja" Vaskivettä ja Toisvettä yhdistävän virran rannalla. Samalta vuodelta on tieto, jonka mukaan Ylä-Satakunnan erämailla oli yhteensä 102 eritasoista eräasuntoa. Näin yli neljäsataa vuotta sitten alue oli saanut nimen ja eräasuntojen perustaminen oli luonut pohjan pysyvemmänkin asutuksen muodostumiselle.

Virtolaisten pelloillaan ja metsissään tekemän työn lisäksi edellytyksinä Virtain kehittymiselle siksi, mitä se tänään on, ovat olleet pitäjän koskista saatu vesivoima, Runoilijantienä tunnettu vesireitti Tampereelle, Herraskosken kanavan valmistuminen 1907 sekä Pori-Haapamäen rautatien valmistuminen 1938.

Myös Härkösen kylä on saanut nauttia aikanaan rautatien mukanaan tuomista eduista. Runoilijantien laivareitin päätepiste on ollut Härköskylän Mustassalahdessa ennen Hampaistensalmen ja Toltaansalmen ruoppauksia.

Härkösen kylän vakituinen asutus sai alkunsa, kun Heikki Antinpoika Härkönen Savosta asettui tänne asumaan vuonna 1581. Nykyään sillä samalla paikalla on Ala-Härkösen sukutalo.

1.2. Sijainti ja seudun aluekuvaus

Härkösen kylä sijaitsee 9 km Virtain kaupungin keskustasta, ensin valtatie 23, sitten kantatie 65 pitkin Tampereelle päin Kuruntietä. Tampereelle on matkaa n. 97 km, Jyväskylään 124 km, Poriin 150 km, Helsinkiin 279 km, Turkuun 245 km ja Ouluun 390 km.

Härköskylälle on tyypillistä melko mäkiiset maisemat. On kuitenkin laakeita pelto-alueita, joita rehevöittää sinisenä kimaltavat järvenselät siellä täällä.

1.3. Kulttuurihistoria, vanhat rakennukset ja miljö

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaita paikkoja Härköskylässä lienee ainakin kivikauden asuinsija sekä Petrovin hauta. Purausojia on myös nähtävyyttä, sillä se on tehty polttamalla joskus 1800-luvulla.

Härköskylän vanhimpia rakennuksia on Ala-Härkösen luhtiaitta, rakennettu noin v. 1772. Ala-Härkösen päärakennus on rakennettu v. 1820.

Härköskylän nuorisoseurantalona, Käpylä, on käynyt läpi monta muodonmuutosta ensin nuorisoseurantalona, joka valmistui vuonna 1927, sitten osa siitä purettiin ja siinä toimi Virtain Kauppakunta. Se lopetti kuitenkin toimintansa vuonna 1971. Talon remontoitiin vuonna 1994 ja on asumiskäytössä.

Koulu on toiminut viimeksi Ittemäen kiinteistössä, joka on rakennettu kouluksi v. 1953. Härkösen koulu lopetti toimintansa vuonna 1966. Kiinteistö on nykyään asumiskäytössä.

Ylä-Härkösen pihapiirissä oli nk. Punainen puoli eli Pytinki, joka paloi vuonna 1956. Nimismies ja muita virkamiehiä asui talossa.

Ylä-Härkösen paja on 1700-luvulta. Ylä-Härkösen riihi vuodelta 1857 on nykyään Kirsti ja Pauli Perähuhdan asuntona. Ylä-Härkösen viljamakasiini, joka on myös 1800-luvulta, on Aino ja Toivo Tanskasen kesäasuntona.

Asemarakennus valmistui rautatien valmistumisen myötä vuonna 1938. Asemalla toimii tätä kyläsuunnitelmaa kirjoitettaessa mm. Kyläyhdistys ja toisessa päässä taloa on asunto.

Makkaramylly sijaitsee Makkaraojan varrella. Härköskylästä on käyty jauhattamassa viljoja tässä myllyssä. Mylly kengitettiin vuonna 2004 ja on muutenkin hyvässä kunnossa. Myllyn omistaa Simo Tanhua.

Härköslahden yli menevä silta uusittiin viimeksi vuonna 2002, jolloin rakennettiin idyllinen puusilta. Silta on maalattu maisemaan sopivasti valkoiseksi.

Sillan läheisyydessä seisoo rannan tuntumassa mänty, joka on vuonna 1979 valittu Virtain suurimmaksi puuksi. Ympärysmitta silloin oli 3,15 m.

Entisen tiilitehtaan rannassa Mustalahden rannalla on harvinainen metsälehmus, joka on rauhoitettu.

1.4 Kylätoiminnan historia

HÄRKÖSEN KYLÄTOIMIKUNTA / KYLÄYHDISTYS, HISTORIIKKI

”Meiltä on jo viety koulu, kauppa, posti, asema ja junaliikenne. Nyt viedään maantiekkin, paheksuivat härköskyläset.”

Uudesta tiesuunnitelmasta suivaantuneena kyläläiset kokoontuivat yhteen ja päätettiin vastustaa uutta Kuru-Virrat tielinjausta, joka olisi vienyt maantien kauemmaksi Härköskylästä. Tästä sai alkunsa kylätoimikunnan toiminta Härkösesä.

Härkösen kylätoimikunnan perustava kokous pidettiin 1.8.1985 Perähuhdan kesäaunolla. Paikalle oli saapunut 18 kyläläistä. Ensimmäisessä kokouksessa peräänkuulutettiin kylähenkeä. Tämä oli Virtain kaupungin 12. kylätoimikunta. Ensimmäisen kylätoimikunnan jäseniksi valittiin Paula Ala-Härkönen (puheenjohtaja), Matti Aho, Juhani Ihainen (rahastonhoitaja), Kirsti Perähuhta (sihteerinä), Matti Koro ja Erkki Ala-Härkönen sekä varajäseniksi Matti Helimäki, Kaisa Koro ja Matti Ala-Härkönen. Tärkeimpänä asiana oli tuolloin Kuru-Virrat maantien linjaus Härkösen kohdalla. Perusedellytys kylän olemassaololle on toimiva maantie. Tien toivottiin kulkevan nykyistä linjausta, mikä toivomus toteutuikin. Muina asioina oli kyläteiden viitoituksen puuttuminen ja lähiosoitteiden saaminen varsinkin kesäasukkaille sekä uima- ja venerannan hankkiminen. Uudet tienviitat pystytettiin v. 1994 kaupungin ja kylätoimikunnan yhteistyönä.

Vuonna 1985 kokouksen osanottajat laskivat Härkösen kylässä olevan 71 vakinaista ja 130 kesäasukasta.

Alkuaikoina kokoonnuttiin yksityiskodeissa mm. Vastalahdessa, Eloaholla ja Paula ja Matti Ala-Härkösellä. Yhteinen kokoontumistila koettiin kuitenkin tärkeäksi. VR:ltä saatiinkin vuokrattua asematilat syksyllä 1985. Tiloja käyttävät myöskin Härköskylän hirviporukka ja Härkösen metsästysseura. Myös kansalaisopiston piirit pidetään asematiloissa. Kapitel oli myymässä asemarakennusta v. 2000. Kylätoimikunta esitti kaupungille, että kaupunki ostaisi asemarakennuksen kylän yhteiseksi kokoontumispaikaksi. Kaupunki kuitenkin kieltäytyi ostosta ja asemarakennus siirtyi tamperelaisen veturinkuljettajan Risto Heikkilän omistukseen vuonna 2001. Kylätoimikunta sai kuitenkin jatkaa vuokrasopimusta kokoontumistiloista entiseen malliin.

Vuosien varrella kansalaisopiston piirejä ja kursseja on pidetty monipuolisesti. Vuonna 1986 aloitettiin kylähistorian tallennuspiirillä ja sitä johtamassa oli kansalaisopiston silloinen rehtori Matti Lehtinen. Muita piirejä ja kursseja on ollut mm.: tuohikurssi, sienikursseja, luonnonkasvien käyttö kotitaloudessa, perinnepiiri, verkompauloituskurssi, marjanviljelykurssi, huonekalujen entisöinti, kudonta- ja pirttauhakurssi, linnunpönttöjen rakentaminen, liikennehistorian luento, kuivakukka-

kursseja, olkityökurssi, pajukursseja, akvarellikursseja, valokuvauskurssi sekä liikuntapiiri. Härkösen oma kylälehti Härköskylän Sanomat saatiin kokoon v. 1992 kansalaisopiston piirinä sekä myös Härköskylän Sanomat 2, jonka julkistamistilaisuus pidettiin 2.9.1997. Härkösen kylähistoriapiiri aloitti v. 2001 ja valmistuu kirjaksi v. 2005.

Mv. Erkki Ala-Härkönen on kirjoittanut seuraavan runon Härkösen asemalla koontuneen kansalaisopiston perinnepiirin päättäjäisiin eli pikkujouluun 3.12.1986:

Asemalle keskiviikkoisin

*Tiet tuovat asemalle
ei tosin junaa passaamaan
vielä vähemmän lastaamaan,
vaan iltaa istumaan.*

*Pitkä pöytä, miestä, naista
tutkii vanhaa, uutta menevää.
Muisti pelaa, pettää
usein asiat yllättää.*

*Auki saatu pää
tiedolle, tarulle, tositarinalle
kyläkunnan yhteistyölle
aidolle omalle elämälle.*

*Hyvä tästä on nyt jatkaa
kyläkunnan omaa matkaa
nostaa jälleen kunniaan
Härköskylää kaunistaa, upeaa.*

Liikunta- ja urheilumahdollisuuksia on kehitetty. Hiihtolatu – sittemmin Kalevin kierros (Kalevi Laakson mukaan) nimellä tunnettu – on saatu kulkemaan kylän kautta. Pirkan Taival reitti / Euroopan kaukovaellusreitti kulkee myös kylän kautta. Asemalle rakennettiin lentopallokenttä ja kuularinki. Tenniskentän avajaisia vietettiin 4.7.1992. Uimaranta on saatu entisen sahan rantaan. Käymälä rakennettiin kesällä 1995 talkoilla. Myöhemmin on kaupungin toimesta rakennettu uimakopit naisille ja miehille. Kaupunki on toimittanut hiekkaa uimarannalle.

Asemahuone lämmitettiin alkuaikoina puulla, talvella yleensä kerran viikossa. Lämmittämisestä piti huolen pääasiallisesti Maire Ylä-Jarkko. Puun menekki oli melkoinen, minkä vuoksi pidettiin puunkeräystalkoot v. 1986. Sittemmin v. 1988-89 asennettiin asemahuoneen odotustilaan säteilylämmittimet.

Jyväskylän Kiskoliikenneyhdistys, Museorautatieyhdistys ja Pirkanmaan Rautatieharrastajien kerho, n. 25 henkilöä, tekivät retken Parkanosta Haapamäelle museohengessä resiinoita käyttäen. He yöpyivät Härkösen asemalla 16.6.1988.

Suomen Musiikkiteatteri ry:n teatteri- ja laulutempaus ”Veikkaa voita ja matkusta” esitettiin asemalla joulukuussa 1994. Ohjaajaharjoittelijoina olivat Hanna-Riikka Siitonen ja Riina Björkbacka, yliohtajana toimi Pirkko-Liisa Tikka. Esiintyjinä oli joukko kyläläisiä.

Vesitilannetta kartoitettiin ja tehtiin kysely talouksille. Pauli Perähuhta oli aktivisti-
na Härkösestä. Ensimmäinen selvitys Härkösen vesihuoltotilanteesta tehtiin v.
1990. Härkösen-Koron vesiosuuskunta perustettiin vuonna 1997 ja työt alkoivat
15.10. samana vuonna. Vesiosuuskunta jakaa runkoputkestaan vettä Koroon,
Vaskivedelle, Vaskuulle ja tarpeen mukaan myös Kurjenkylään.

Luistimista lättähattuun –näyttely Härkösen asemalla pidettiin 3.-5.8.1990 Virroilla
vietettyjen valtakunnallisten Kotiseutupäivien yhteydessä. Vanha asemaraken-
nus tarjosi hyvän miljöönnä näyttelylle. Esillä oli kulkuneuvojen historiaa mm. rekiä,
kiesit, vanha puuvene, T-Ford, resiinoja, vanhat vesisukset, rautatieaiheista esi-
neistöä sekä valokuvia. Puuhanaisena toimi Kirsti Perähuhta. Kyläläiset kokosivat
näyttelyn itse ja Jyrki Käppi oli museoamanuenssina.

Haja-asutusalueen jätehuoltoa on kehitetty yhdessä kaupungin kanssa. Kauppa-
auto lakkasi kulkemasta Härkösessä 31.10.1997. Tästä syystä kylätoimikunta
selvitti asiointiliikennemahdollisuutta ja yhteistyöhön päästiinkin Koronkylän kans-
sa. Tiehallinnolle tehtiin esitys tievalaistuksen saamiseksi Makkaraojan risteyk-
seen. Toive on toteutunut. Myös pikavuoropysäkkiä toivottiin Makkaraojan riste-
ykseen, mutta se ei ole toteutunut.

Kyläkokoukset

- 24.8.1986, vierailijoina suunnittelusihteeri Hellevi Sopanen, postin esimies Ka-
levi Tanhua ja opettaja Yrjö Raja
- 28.7.1987, vierailijoina maataloussihteeri Veijo Olkonieniemi ja Hannu Julku
- 11.4.1989, vierailijana kaupungininsinööri Immo Tarkkanen
- 19.7.1992, vierailijana metsätalous- ja ympäristösihteeri Seppo Jauhiainen
- 13.11.1993, vierailijana limnologi Reijo Oravainen ja metsätalous- ja ympäris-
tösihteeri Seppo Jauhiainen
- 18.10.1994, vierailijana kaupunginjohtaja Tapani Leppänen
- 13.3.1997, vierailijana valtuuston puheenjohtaja Jaana Ylä-Mononen
- 29.2.2004, vierailijoina PoKo ry:n edustaja Juha Kolhinen ja TE-keskuksen
Virtain toimipisteestä Jaana Mattila.

Päätettiin rekisteröidä kylätoimikunta kyläyhdistykseksi kyläkokouksessa
29.2.2004. Yhdistyksen nimeksi tuli Härkösen Kyläyhdistys ry. Jäseniksi valittiin
29.2.2004 lukien: Paula Ala-Härkönen, pj. , Kirsti Perähuhta, vpj., Matti Koro,
Matti Ala-Härkönen, Maria Ahonen, sihteeri sekä varajäsenet Aino Tanskanen ja
Pauli Perähuhta.

Muut tilaisuudet, joissa kylätoimikunta on ollut järjestelyissä mukana:

- Vanhanajan kesäjuhlat Ala-Härkösen suulissa 18.7.1987
- ”Kulttuurista voimaa jaksamiseen” –projekti, Eero Pylsy luennoi asemalla 25.9.2001. Mukana myös maataloussihteeri Veijo Olkonieni.
- Taideyhdistys ja Härkösen kylätoimikunta järjestivät 19.1.2002 taidematkan Helene Scherfbeckin näyttelyyn Hyvinkäälle ja Riihimäelle.
- Perinteeksi on muodostunut Unifem-yhdistyksen ja kylätoimikunnan yhteinen projekti Kevätkävely helatorstaisin.
- Juhannuskokko sahan rannassa toistuu juhannuksesta toiseen.
- Kesäisin pidettävä kesähartaus on myös perinne, joka vetää aina paljon väkeä.
- Talvisin on pidetty ulkoilupäiviä ja kesäisin kesäjuhlia, iltamia, urheilukilpailuja, toripäiviä ym.
- Kylätoimikunnan 10-vuotiskesäjuhla pidettiin asemalla 22.7.1995.
- Metsäilta 4.2.1999, jossa vierailijoina olivat Metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja Jukka Vähä-Jussila, työnjohtaja Seppo Laaksonen ja Metsäkeskuksesta Osmo Poikonen
- Härkösen nettisivut julkaistiin keväällä 2002.
- Härköslahden uuden sillan vihkiäiset pidettiin 27.7.2002, mukana mm. kansanedustaja, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Jaana Ylä-Mononen.
- Härkösen Kyläyhdistys ry. - Kirjaston Ystävät ja Virtain Unifem järjestivät kirjallisuus-tapahtuman Härkösen asemalla 2.5.2004. Keskustelun alustuksen naiskirjailijoiden historiallisista romaaneista piti Cristine Pohjolan-Pirhonen.

Härkösen kylähistoria

Härkösen kylähistoriapiiri alkoi kokoontua kansalaisopiston piirinä vuonna 2001. Vetäjinä toimivat Paula Ala-Härkönen ja Maria Ahonen. Myöhemmin tuli mukaan toimintaan Kosti Helimäki, joka lupautui kokoamaan aineiston kirjaksi. Kyläyhdistys sai sivistyslautakunnalta 800 euroa avustusta kylähistoriakirjan tekemiseen kulttuuritoiminnan kohdeavustuksena. Kylähistoriakirja valmistuu syksyllä 2005.

Raha-asiat

Rahavaroja toimintaansa kylätoimikunta on saanut kaupungilta aluetuen nimellä. Satunnaisia tuloja on ollut kansalaisopiston piireistä saadut vuokratulot sekä arpajais- ym. tulot. Kulttuuritoiminta-avustusta saatiin 14.4.1988 kulttuurilautakunnalta 600 mk kesäjuhlien järjestämiseen. Kansalaisopiston oppilasyhdistys on antanut Härkösen liikuntapiirille 560 mk, joka käytettiin voimistelupatjojen hankintaan. Rahastonhoitajina ovat toimineet: Juhani Ihainen 6.8.1985-1.6.1989, Eila Ihainen 1.6.1989-13.3.1997, Keijo Koro 13.3.1997-29.2.2004 ja Pauli Perähuhta 29.2.2004 lukien ja edelleen. Kylätoimikunnan puheenjohtajana on toiminut alusta alkaen Paula Ala-Härkönen, sihteerinä Kirsti Perähuhta 6.8.1985-24.1.1993, Maria Ahonen 24.1.1993 – lukien ja edelleen.

2. Tilastotietoja

2.1. Väestö

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2002 Härkösen asukasluvu oli 160.

Kesämökkiläisten määrä lisääntyy vuosi vuodelta. Mökeillä vietetään aikaa myös talvella, tullaan esim. joulun ja talviloman viettoon mökeille. Härkösessä on vuonna 2005 noin 70 kesämökkiä.

2.2. Liikenne ja tieverkosto

Hyvät maantieliikenneyhteydet pohjoinen-etelä-suunnassa sekä länsi-itä-suunnassa helpottavat liikkumista. Kantatie 65 vie etelän suuntaan ja on lyhin reitti Tampereelle myös Virtain keskustasta. Valtatie 23 kulkee itä-länsisuunnassa ja on sekin melko lähellä kylää. Moottoriveneen ja soutuveneekin omistajat voivat kesäisin kulkea vesitietä. Entinen rautatie toimii talvella moottorikelkkareittinä.

Kyläteitä on pyritty pitämään hyvässä kunnossa. Höyrytie on perusparannettu vuonna 2004. Purausojan silta on vahvistettu samassa yhteydessä. Jo aiemmin on mainittu Härköslahden sillan uusiminen vuonna 2002.

3. Palvelut ja elinkeinoelämä, infrastruktuuri

3.1. Virtain kaupungin palvelut

- Kirjastoauto palvelee kyläläisiä pysähtymällä joka toinen viikko kahdessa paikassa kylän kohdalla.
- Tiekunnat saavat kaupungilta avustusta teiden hoitotöihin.
- Kyläyhdistys saa toimintaansa aluetukimäärärahasta avustusta.
- Kansalaisopiston piirit toimivat Kyläyhdistyksen vuokraamissa tiloissa asemalla.
- Kylän uimarannan huoltoon on saatu kaupungilta hiekkaa.
- Kotisairaanhoidon palvelut on tarvitsijoiden saatavissa.
- Pelikentän kunnostusta

3.2. Seurakunnan palvelut

Kesähartaustilaisuus kerran kesässä on jo perinne, jota vaalimaan saavutaan vanhasta tottumuksesta. Diakoniatoimikunta toimii myöskin kylässä.

3.3. Julkiset palvelut

Posti jaetaan viikolla postilaatikoihin ja viikonloppuina lehti pitää hakea kantatien varresta.

3.4. Yksityiset palvelut

Kylässä on yksityinen taidegalleria, josta voi ostaa taidetta. Traktoriurakoitsijoilta voi tilata auraus- ja hiekoitusapua. Myös remonttiapua on tarjolla. Yksityinen insinööritoimisto tarjoaa koulutusta akustiikka-alalla.

3.5. Elinkeinot

Maatalous, metsätalous, matkailu Kirstin Galleria, yritystoimintaa: Kirstin Galleria, Insinööritoimisto Heikki Helimäki Oy, Huhtahyvät Oy Jukka ja Päivi Vilka, Peltomäen rakennus Oy, Virtain Vesilämpö Ky Seppo Aho, Kirpputori Killinki Heimo Lampinen, Harjun Sementtivalimo.

3.6. Yhdyskuntatekniikka

Puhelin- ja tietoliikenneyhteydet hoitaa Pohjois-Hämeen Puhelin Oy.

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n perustaminen

Kun Aleksanteri Koro muutti Härköskylään asumaan 1940-luvun lopulla, hän halusi kylään sähkövalon, koska kirkonkylässä se jo oli. Härkösen sahalla oli sähkövalo ja oma agregaatti. Myös asemalla oli agregaatti, josta sähköä saatiin myös kaupalle. A. Koro ryhtyi perustamaan sähköyhtiötä, kävi Helsingissä Urho

Kekkosen puheilla asiasta ja sai ostettua kuparilankaa laivasta sähköjohtoja varten. Sähköyhtiö perustettiin vuonna 1946 ja sai nimekseen Koillis-Satakunnan Sähkö Oy. Sen toimisto sijaitsi Ylä-Härkösen nurkkakamarissa.

Härkösen vesihuollosta

Ensimmäinen selvitys Härkösen vesihuoltotilanteesta tehtiin v. 1990. Härkösen-Koron vesiosuuskunta perustettiin vuonna 1997 ja työt alkoivat 15.10. samana vuonna. Vesiosuuskunta jakaa runkoputkestaan vettä Koroon, Vaskivedelle, Vaskuulle ja tarpeen mukaan myös Kurjenkylään. Kylän talouksista ja kesäasunnoista on suurin osa liittynyt vesiosuuskuntaan. Uudeksi liittyjäksi on mahdollisuus päästä vieläkin. Härköskylästä vesiosuuskunnan hallituksessa ovat olleet Pauli Perähuhta, Matti Ala-Härkönen ja Jari Ihainen.

Lassila & Tikanoja Oyj osti vuonna 2004 Virtain Jätehuollon ja on jatkanut jätehuoltotoimintaa.

4. Kyläsuunnitelman tavoitteet

- Kylän nettisivujen ylläpito
- Tonttitarjonnan ja kaavoituksen kehittäminen. Tiedot myytävistä tonteista ja kiinteistöistä Maaseudulla on elämää -hankkeen yhteydessä ylläpidettäville nettisivuille www.tontteja.net.
- Teiden ja siltojen kunnossapito
- Tietoliikenneyhteyksien edelleen kehittäminen
- Asukkaiden terveydenhuollosta ja virkistyksestä huolehtiminen
- Venelaiturin saaminen suurille veneille
- Käytöstä poistetun rautatien sorastus kevyen liikenteen väyläksi keskustajamaan. Radalla on jo pitäjien välinen moottorikelkkareitti.
- Härköslahden ruoppaus pienveneliikenteelle
- Vesistöjen laadun seuranta ja toimenpiteet veden laadun parantamiseksi
- Kokoontumistilan ja uimarannan huoltaminen
- Julkisen liikenteen vähenemisen estäminen
- Autioituneiden talojen käyttöasteen lisääminen
- Uusien vakituisten ja kesäasukkaiden saaminen ja nykyisten viihtyisyydestä huolehtiminen.

5. Kylän vahvuudet, voimavarat ja mahdollisuudet

Kylän vahvuudet

- Virtain kaupungin keskustaan on matkaa vain n. 8 km, mikä nopeuttaa ja helpottaa asiointia ja työssäkäyntiä
- Vesistöjen runsaslukuisuus tekee kylästä kiinnostavan veneily- ja kalastusharrastuksiin ym. vesielementtiin liittyvät harrastukset
- Entistä rautatietä voidaan hyödyntää mm. moottorikelkkareittinä ja kävelyreittinä

- Pirkan Taival reitti / Euroopan kaukovaellusreitti kulkee kylän kautta
- Vapaa-ajan asuntojen määrä lisääntyy, useimmat vapaa-ajan asunnot ovat ympärivuotisia ja niissä vietetään myös talvi- ja joululomat

Voimavarat ja mahdollisuudet

- Virtain kaupungin keskustaan on matkaa maanteitse 9 km ja vesiteitse n. 4 km.
- Vesistöjen runsaus tekee kylästä kiinnostavan
- Kylä on ollut ja on edelleen monien taiteilijoiden suosima asuinpaikka
- Etätyöpaikat ovat tulevaisuuden mahdollisuus
- Kylässä on hyvät retkeily-, sieni- ja marjamaat
- Pirkan Taival –reitti kulkee kylän läpi
- Latureitti ”Kalevin kierros”

6. Yhdistykset ja sidosryhmät

- Härkösen Kyläyhdistys ry.
- Härkösen Metsästysseura ry. ja -hiviseurue
- Virtain läntinen kalastushoitoyhdistys / Härkösen osakaskunta
- Seurakunnan diakoniatoimikunta
- Virtain kansalaisopisto
- Palvelutalo Ainala
- Unifem-toimikunta
- Härkösen-Koron vesiosuuskunta

7. Kehitettävää

- Kantatie 65:lle haluttaisiin saada valot ainakin risteyskohtiin, mutta mieluiten koko kylän kohdalle.
- Rakennusoikeutta omaavat tontit pitäisi saada myyntiin ja tätä kautta saada uusia vakiasukkaita ja/tai kesämökkiläisiä kylään.
- Tyhjillään olevien talojen käyttöaste paremmaksi.
- Eri sidosryhmien yhteistoiminnan kehittäminen – esim. kylällä toimivat yhdistykset ja kesämökkiläiset.

8. Tulevaisuuden hankkeet

Härkösen Kyläyhdistys ry. toimii aktiivisesti järjestääkseen kylässä erilaisia tilaisuuksia ja muuta toimintaa, johon kyläläiset ja kesäasukkaat voivat osallistua. Näin pyritään lisäämään vuorovaikutusta ja parantamaan kunnassa viihtymistä. Kyläyhdistys osallistuu osaltaan Virtain kaupungissa järjestettäviin erilaisiin kylien välisiin toimintoihin, kuten esimerkiksi juhannustapahtumiin.

Tämä kyläsuunnitelma on osa ”Maaseudulla on elämää”-projektia, jossa ovat mukana Virtain kyläyhdistykset. Kyläyhdistys päivittää suunnitelmaansa muutama vuoden välein ja seuraa suunnitelman toteutumista.

Härkösen Kyläyhdistys ry. kutsuu kaikki kylän vakinaiset ja vapaa-ajanasukkaat tekemään yhdessä työtä kylän viihtyisyyden ja elinvoimaisuuden hyväksi. Voimme suuntautua tulevaisuuteen luottavaisesti niin Härköskylässä kuin koko Virtain kaupungissa.

HÄRKÖSEN KYLÄYHDISTYS RY.